

Förordning om verkställighet av frivårdspåföljder;

SFS 1998:642

Utkom från trycket
den 24 juni 1998

utfärdad den 11 juni 1998.

Regeringen föreskriver följande.

1 kap. Villkorlig dom

Nöjdförklaring

1 § En nöjdförklaring enligt 38 kap. 1 § brottsbalken lämnas inför den domstol som har meddelat domen, chefen för en lokal kriminalvårdsmyndighet eller någon annan tjänsteman där som har förordnats att ta emot en sådan förklaring. En förklaring får inte lämnas inför en annan domstol än den som har meddelat domen utan att domen eller ett domsbevis finns att tillgå för den som tar emot förklaringen. Den dömde skall upplysas om innebörden av förklaringen innan den lämnas.

En anteckning om nöjdförklaringen skall göras i protokollet eller på annat sätt tas in i akten i målet. Lämnas förklaringen inför någon annan än den domstol som har meddelat domen, skall den som tar emot förklaringen genast underrätta domstolen om förklaringen.

Skriftligt besked om varning

2 § Om domstolen meddelar en varning enligt 27 kap. 6 § första stycket 1 brottsbalken skall den dömde få skriftligt besked om detta.

Anmälan till åklagaren

3 § Om den lokala kriminalvårdsmyndigheten finner att domstolen bör fatta ett beslut enligt 27 kap. 6 § brottsbalken, skall myndigheten skyndsamt anmäla detta till åklagaren.

2 kap. Skyddstillsyn

Ansvarig myndighet

1 § I en dom på skyddstillsyn skall det anges vilken lokal kriminalvårdsmyndighet som skall ansvara för övervakningen av den dömd.

Inledande åtgärder och förordnande av övervakare

2 § När en underrättelse om en dom på skyddstillsyn kommer in till den lokala kriminalvårdsmyndigheten, skall myndigheten genast vidta de åtgärder som behövs för att övervakningen snabbt skall bli verkningsfull. Har en övervakare inte förordnats i domen, skall myndigheten förordna en övervakare. Förordnandet skall meddelas genast, om påföljden har börjat verkställas och i annat fall så snart verkställigheten skall påbörjas.

3 § Till övervakare skall förordnas en handläggande tjänsteman vid den lokala kriminalvårdsmyndigheten eller en annan lämplig person.

Den dömd bör få tillfälle att yttra sig om valet av övervakare.

Övervakningsmeddelande

4 § Så snart det kan ske skall den lokala kriminalvårdsmyndigheten lämna övervakaren och den dömd meddelande om övervakningen enligt ett formulär som fastställs av Kriminalvårdsstyrelsen (övervakningsmeddelande).

Om en annan lokal kriminalvårdsmyndighet har yttrat sig enligt lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. om den dömd, skall också den myndigheten underrättas om övervakningen.

Överflyttning av övervakningen

5 § Den lokala kriminalvårdsmyndigheten får förordna att ansvaret för övervakningen skall flyttas till en annan lokal kriminalvårdsmyndighet, om detta är motiverat av ändrade förhållanden.

Överflyttas övervakningen, skall den lokala kriminalvårdsmyndighet dit övervakningen flyttas, den dömd och övervakaren genast underrättas. Den myndighet som har meddelat förordnandet skall genast sända en kopia av domen och övriga handlingar om den dömd till den andra lokala kriminalvårdsmyndigheten.

Byte av övervakare

6 § Den lokala kriminalvårdsmyndigheten får entlediga övervakaren och i stället förordna någon annan till övervakare.

Delgivning av och underrättelse om en övervakningsnämnds beslut

SFS 1998:642

7 § När en övervakningsnämnds beslut som får överklagas inte har meddelats i den dömdes närvaro, skall beslutet genast skriftligen delges den dömde.

Den lokala kriminalvårdsmyndigheten skall på lämpligt sätt underrätta den dömde och övervakaren om andra beslut av övervakningsnämnden än de som avses i första stycket.

Skriftligt besked om varning

8 § I samband med att den dömde meddelas en varning, skall den dömde få ett skriftligt besked om detta.

Om varningen skall delges den dömde av en annan myndighet än den som har beslutat om varningen, skall beslutet och de övriga handlingar som behövs sändas till myndigheten. Så snart varningen har delgetts den dömde, skall den myndighet som har beslutat varningen underrättas och handlingarna återställas.

Beslut om omhändertagande enligt 28 kap. 11 § brottsbalken

9 § Meddelas ett beslut om att den dömde skall omhändertas enligt 28 kap. 11 § brottsbalken genom polisens försorg, skall beslutet sändas till polismyndigheten i den ort där den dömde vistas eller senast har vistats eller har sin hemort. Beslutet bör innehålla en uppmaning till polismyndigheten att om det behövs efterlysa den dömde samt att omedelbart underrätta beslutsmyndigheten och den lokala kriminalvårdsmyndighet som ansvarar för övervakningen så snart den dömde har omhändertagits. I beslutet bör även påminnas om att den dömde inte får hållas kvar längre än en vecka på grund av beslutet.

Har den dömde omhändertagits enligt 28 kap. 11 § brottsbalken, skall den lokala kriminalvårdsmyndighet som ansvarar för övervakningen skyndsamt göra den utredning om den dömde som behövs och ge beslutsmyndigheten förslag till lämpliga åtgärder.

3 kap. Samhällstjänst

Ansvarig myndighet vid föreskrift om samhällstjänst

1 § Den lokala kriminalvårdsmyndigheten ansvarar för verkställigheten av en föreskrift om samhällstjänst. I en villkorlig dom med föreskrift om samhällstjänst skall anges vilken lokal kriminalvårdsmyndighet som skall anordna samhällstjänsten. Vid dom på skyddstillsyn med föreskrift om samhällstjänst anordnas samhällstjänsten av den lokala kriminalvårdsmyndighet som ansvarar för övervakningen.

2 § Den lokala kriminalvårdsmyndigheten ansvarar för att skaffa samhällstjänstplatser inom myndighetens verksamhetsområde.

Arbetsplanens innehåll

3 § En arbetsplan för samhällstjänst skall innehålla uppgifter om var arbetet skall utföras, vilka arbetstider som skall gälla, det minsta och det högsta antalet timmar som den dömde får tillgodoräkna sig per vecka eller månad samt de övriga föreskrifter som är nödvändiga för verkställigheten.

Kontroll av verkställigheten

4 § Den lokala kriminalvårdsmyndigheten skall genom besök eller på annat lämpligt sätt kontrollera att en arbetsplan för samhällstjänst följs.

4 kap. Villkorlig frigivning

Ansvarig myndighet

1 § Beslutar Kriminalvårdsnämnden eller en övervakningsnämnd om att en villkorligt frigiven skall stå under övervakning, skall i beslutet anges vilken lokal kriminalvårdsmyndighet som skall ansvara för övervakningen. I annat fall ansvarar den lokala kriminalvårdsmyndighet som har beslutat om övervakning för den frigivne, så länge ansvaret inte har flyttats till någon annan lokal kriminalvårdsmyndighet.

Besök i anstalten och kontakter inför övervakningen

2 § En tjänsteman vid den lokala kriminalvårdsmyndighet som skall ansvara för övervakningen skall om möjligt besöka den dömde i anstalten. Om det är lämpligt, bör myndigheten även genom kontakt med den dömdes familj och andra närstående ta reda på sådant som kan vara av betydelse för övervakningen.

Övervakningsmeddelande

3 § Om den som villkorligt frigives skall stå under övervakning under prövotiden, skall den lokala kriminalvårdsmyndighet som ansvarar för övervakningen skicka ett övervakningsmeddelande till övervakaren och den dömde. Meddelandet skall om möjligt skickas före frigivningen.

Underrättelser och kontakter under anstaltstiden

SFS 1998:642

4 § Den lokala kriminalvårdsmyndighet som skall ansvara för övervakningen skall hålla övervakaren underrättad om den dömdes förhållanden under anstaltstiden. Myndigheten skall se till att övervakaren besöker den dömda i anstalten i den utsträckning det behövs samt i övrigt verka för att den dömda håller kontakt med övervakaren under anstaltstiden.

Senare beslut om övervakning

5 § Om en villkorligt frigiven person inte har ställts under övervakning vid frigivningen, är den lokala kriminalvårdsmyndighet med frivård i den ort där den frigivne uppehåller sig mera varaktigt behörig att med stöd av 26 kap. 11 § brottsbalken senare besluta om övervakning för tiden till dess att ett år av prövotiden har förflutit. Detta gäller om övervakning bedöms som nödvändig. Övervakningsnämnden på samma ort får besluta om åtgärder enligt 26 kap. 18 § brottsbalken för en villkorligt frigiven som inte har ställts under övervakning. Beslutar den lokala kriminalvårdsmyndigheten eller nämnden att den villkorligt frigivne skall ställas under övervakning, tillämpas 3 §.

Expediering av beslut om förverkande av villkorligt medgiven frihet

6 § Förklarar en övervakningsnämnd villkorligt medgiven frihet helt eller delvis förverkad, skall nämnden genast sända beslutet till Kriminalvårdsstyrelsen. Är den frigivne omhändertagen enligt 26 kap. 22 § brottsbalken, skall beslutet i stället sändas till den myndighet som svarar för förvaringen av den omhändertagne.

Övriga bestämmelser

7 § Bestämmelserna i 2 kap. 5–8 §§ skall tillämpas också i fråga om den som har villkorligt frigivits.

Bestämmelserna i 2 kap. 9 § gäller även när omhändertagande har beslutats enligt 26 kap. 22 § brottsbalken.

5 kap. Övervakning

Tillsyn

1 § Chefen för en lokal kriminalvårdsmyndighet skall ha tillsyn över och ansvara för övervakningsverksamheten inom myndighetens verksamhetsområde.

Den lokala kriminalvårdsmyndigheten skall se till att varje övervakningsuppdrag blir utfört på ett tillfredsställande sätt. Myndigheten skall ge över-

vakarna råd och riktlinjer om hur uppdragen skall utföras och fortlöpande lämna dem annat biträde.

Inledande åtgärder och plan för övervakningen

2 § Den lokala kriminalvårdsmyndighet som ansvarar för övervakningen skall se till att övervakaren snarast får reda på innehållet i domen och i yttrande som lämnats enligt lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.

Myndigheten skall vidare se till att övervakaren får reda på vad den dömden har att rätta sig efter under prövotiden och följderna av att den dömden begår brott eller på något annat sätt inte fullgör sina skyldigheter.

3 § I samband med att en övervakning börjar skall en tjänsteman vid den lokala kriminalvårdsmyndighet som ansvarar för övervakningen så snart som möjligt och senast inom en månad sammanträffa med den dömden och övervakaren. Vid mötet bör bestämmas på vilket sätt och i vilken omfattning den dömden skall hålla kontakt med övervakaren, myndigheten eller någon annan samt närmare om vad den dömden i övrigt skall rätta sig efter till följd av domen.

Vidare skall särskilt undersökas i vilken utsträckning den lokala kriminalvårdsmyndigheten som ansvarar för övervakningen behöver medverka för att förmedla stöd och hjälp enligt 26 kap. 14 § brottsbalken. Den övervakades behov av att delta i särskilt anordnad verksamhet som syftar till att motverka brott eller missbruk skall särskilt uppmärksammas.

Vid sammanträffandet skall det upprättas en plan för övervakningen som anger vilka åtgärder som skall vidtas. Planen skall omprövas så ofta det finns anledning till det.

4 § Har en skyddstillsyn förenats med en särskild föreskrift om behandlingsplan enligt 28 kap. 6 a § brottsbalken behöver åtgärderna enligt 3 § vidtas endast om motsvarande åtgärder inte ingår i behandlingsplanen. Den lokala kriminalvårdsmyndigheten bör dock alltid bestämma villkoren för den dömdes kontakt med övervakaren och den lokala kriminalvårdsmyndigheten. Myndigheten skall också på lämpligt sätt kontrollera att behandlingsplanen följs.

5 § Den lokala kriminalvårdsmyndigheten skall så snart som möjligt för den dömden noggrant redovisa vad den dömden har att rätta sig efter under prövotiden och följderna av att den dömden begår brott eller på något annat sätt inte fullgör sina skyldigheter.

Åtgärder vid anhållande eller häktning

6 § Anhålls eller häktas den som står under övervakning och begär den övervakade personligt stöd eller annan hjälp som inte lämpligen kan lämnas av den myndighet som svarar för förvaringslokalen, skall den lokala krimi-

nalvårdsmyndighet som ansvarar för övervakningen vidta de åtgärder som behövs.

SFS 1998:642

Anmälan till övervakningsnämnden

7 § Finner den lokala kriminalvårdsmyndigheten på grund av en rapport från övervakaren, en anmälan enligt 28 kap. 6 a § tredje stycket brottsbalken eller av någon annan anledning att övervakningsnämnden bör fatta beslut enligt brottsbalken i fråga som rör den dömda, skall den lokala kriminalvårdsmyndigheten skyndsamt anmäla det till nämnden.

Hinder för övervakaren

8 § Om övervakaren får förhinder och inte kan fullgöra sitt uppdrag, skall den lokala kriminalvårdsmyndigheten pröva om någon annan person skall förordnas till övervakare.

Skyldighet att lämna yttranden

9 § Den lokala kriminalvårdsmyndigheten skall efter samråd med övervakaren yttra sig om den dömdes förhållanden under övervakningstiden, när det begärs av en domstol, en nämnd som avses i 37 kap. brottsbalken, en åklagarmyndighet, en länsstyrelse eller en polisstyrelse och om yttrandet behövs som underlag för prövning av ett mål eller ett ärende som handläggs av domstolen eller myndigheten. Den lokala kriminalvårdsmyndigheten skall också på begäran yttra sig till Regeringskansliet, när det behövs för beredningen av ett nådeärende.

Anmälan om behov av övervakning

10 § När prövotiden är längre än ett år och den som är villkorligt frigiven inte står under övervakning efter att ett år av prövotiden har förflutit, skall den lokala kriminalvårdsmyndigheten göra en anmälan till övervakningsnämnden, om sådana omständigheter har förekommit som kan föranleda att den frigivna bör ställas under övervakning. Detsamma gäller när den som undergår skyddstillsyn inte står under övervakning efter att ett år av prövotiden har förflutit.

Vad som sägs i första stycket skall tillämpas på motsvarande sätt när det i fråga om den som undergår skyddstillsyn före övervakningstidens utgång har förekommit omständigheter som medför att ett beslut bör fattas om övervakning för längre tid.

Anmälan skall göras av den lokala kriminalvårdsmyndighet som har eller senast har haft ansvaret för övervakningen eller, om den dömda inte har stått under övervakning, av den lokala kriminalvårdsmyndighet vars verksamhetsområde omfattar den ort där den dömda uppehåller sig mera varaktigt.

Övervakarens uppgifter

11 § Övervakaren skall samarbeta med den lokala kriminalvårdsmyndigheten och hålla myndigheten underrättad om allt som är av betydelse för övervakningen. Övervakaren bör vidare samråda med den dömdes familj och andra närstående för att få deras bistånd att hjälpa och stödja den dömden.

Vid utgången av varannan månad samt annars när den lokala kriminalvårdsmyndigheten begär det skall övervakaren avge rapport till myndigheten om den dömdes förhållanden. Övervakaren skall underrätta den dömden om innehållet i rapporten, om särskilda skäl inte talar mot det.

12 § Övervakaren skall regelbundet sammanträffa med den dömden. Övervakaren skall besöka den dömden i hemmet så ofta det behövs.

13 § Om befogenhet för övervakaren att meddela anvisningar, medge lättnader och vidta jämkningar när det gäller föreskrifter finns bestämmelser i 26 kap. 17 § och 28 kap. 6 § brottsbalken. Innan övervakaren vidtar en sådan åtgärd bör övervakaren samråda med den dömden, om det lämpligen kan ske.

Övervakaren skall till den lokala kriminalvårdsmyndigheten anmäla den åtgärd som övervakaren vidtagit, om den inte är av ringa betydelse.

14 § Övervakningen skall fullgöras på ett sådant sätt att den dömden och den dömdes anhöriga inte i onödan tillfogas obehag.

15 § Om övervakaren finner att den dömden åsidosätter sina skyldigheter under övervakningstiden, att en meddelad föreskrift bör ändras, att en ny föreskrift bör meddelas eller att en föreskrift inte längre behövs, skall övervakaren skyndsamt anmäla detta till den lokala kriminalvårdsmyndigheten.

16 § Om övervakaren på grund av flyttning eller av någon annan orsak får svårigheter att personligen utöva övervakningen, skall övervakaren genast anmäla detta till den lokala kriminalvårdsmyndigheten.

Ersättning till övervakaren

17 § Övervakaren har rätt till ersättning enligt de normer som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Om övervakaren är en tjänsteman vid den lokala kriminalvårdsmyndigheten som fullgör uppdraget i tjänsten lämnas dock inte någon ersättning.

Delegation

18 § Chefen för den lokala kriminalvårdsmyndigheten får överlåta till någon annan tjänsteman vid myndigheten att besluta om sådana uppgifter

som enligt brottsbalken eller denna förordning skall beslutas av myndighe-
ten.

Vad som har sagts nu gäller inte uppgifter enligt 26 kap. 12 § första me-
ningen brottsbalken och 5 kap. 1 § första stycket denna förordning.

Handräckning enligt 38 kap. 12 § brottsbalken

19 § Handräckning av en polismyndighet enligt 38 kap. 12 § brottsbalken
för att den dömda skall inställas hos den lokala kriminalvårdsmyndigheten
bör begäras endast när syftet med en sådan begäran inte kan nås på något
annat sätt.

Biträdande övervakare

20 § Vad som föreskrivs om övervakare i denna förordning gäller, med
undantag av 13 § detta kapitel, också den som med stöd av 26 kap. 12 §
brottsbalken har förordnats att biträda övervakningen (biträdande överva-
kare).

7 kap. Närmare föreskrifter

1 § De närmare föreskrifter som behövs för verkställighet av denna för-
ordning meddelas av Kriminalvårdsstyrelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1999 då frivårds-
förordningen (1983:250) skall upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

LAILA FREIVALDS

Anders Perklev
(Justitiedepartementet)

